

Ärendet

Tillsyn av Tyresö gymnasium i Tyresö kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun att senast **fredag den 14 februari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd, arbetet mot kränkande behandling samt användning och omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Tyresö kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Tyresö kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Rektorn, eller den rektorn överlåtitt beslutanderätten till, ska fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram för elever som ska ges särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera hur många beslut som fattats mellan den 15 november 2024 till den 7 februari 2025. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 § skollagen)
2. Se till att det av åtgärdsprogrammen framgår när åtgärderna ska följas upp och vem som är ansvarig för uppföljningen. (3 kap. 9 § skollagen)
3. Se till att elev och, i det fall det är aktuellt, elevens vårdnadshavare får ta del av åtgärdsprogrammet efter att beslut om åtgärdsprogram har fattats. (29 kap. 10–11 §§ skollagen, 33 § förvaltningslagen 2017:900)

Skolans arbete med kränkande behandling

1. Se till att vid minst ett tillfälle före den 14 februari 2025 klargöra skyldigheten för all skolpersonal att de vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling ska göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)
2. Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som har inkommit under perioden 15 november 2024 till den 7 februari 2025. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

Användning och omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 14 februari 2025 klargöra för personal och elever att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning endast får användas i undervisningen enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd eller om det annars finns särskilda skäl. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 a-b § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:5625) i de handlingar som sänds in.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Tyresö kommun en anmärkning avseende brister rörande bedömning och betygsättning. Tyresö kommun ska vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser undervisning och lärande.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 inlett en tillsyn av Tyresö gymnasium i Tyresö kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Tyresö gymnasium följer gällande bestämmelser om undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygsättning, trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 10 september 2024 och 13 september 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger och åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju att om en elev riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas så sätter skolan in extra anpassningar. Om läraren fortsatt bedömer att eleven inte kommer att uppfylla betygskriterierna så tar läraren upp eleven på ett konsultativt elevhälsomöte (EHM) eller pratar med elevens mentor. På EHM avgörs det om eleven ska anmälas till rektor. Det är kurator, skolsköterska och specialpedagog som medverkar. På dessa möten kan vissa elevärenden

bollas tillbaka till läraren med hänvisningen att läraren ska testa andra extra anpassningar. Därefter är det elevhälsoteam-möte (EHT) där elever som ska anmälas till rektorn tas upp. På EHT medverkar kurator, skolsköterska, specialpedagog, studievägledare och rektor.

Lärare, elevhälsa och rektor uppger i intervjuer att när en elev har anmälts för eventuellt behov av särskilt stöd så görs en pedagogisk kartläggning och en utredning om särskilt stöd av specialpedagog och mentorn. Därefter fattar rektorn beslut om att upprätta åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. I intervjuer har det framkommit att det finns två elever som är i behov av särskilt stöd men som inte får det. För en elev¹ har skolan genomfört en utredning som visar att eleven är i behov av särskilt stöd men enligt skolan har eleven tackat nej till särskilt stöd. Denna elev har inte ett åtgärdsprogram. I en lärarintervju framgår en annan elev² där eleven enligt läraren är i behov av särskilt stöd och är anmäld till rektorn. Enligt intervjuer har eleven bland annat haft hög frånvaro. Av huvudmannens inskickade sammanställning över pågående extra anpassningar och särskilt stöd finns inte eleven med. Enligt uppgift från lärare har eleven tackat nej till stöd.

Skolan har en resursskola med NPF-inriktning för elever som vill studera på introduktionsprogrammet. I intervju med elevhälsan framgår att eleverna är i behov av särskilt stöd och att stödet är inbyggt i resursskolan. I intervjuerna framgår det att eleverna på resursskolan har ett varaktigt stöd i form av exempelvis små grupper, elevassistenter, speciallärare och individuell undervisning. I intervjuer framgår att eleverna på resursskolan har individuella studieplaner. Enligt specialpedagogen är det den individuella studieplanen som ligger till grund för stödet. Inför att en elev ska börja på resursskolan genomför skolan djupintervjuer där de gör en kartläggning av vad som har fungerat bra och vad de ska undvika. Både eleven och elevens vårdnadshavare är delaktiga i detta. Av informationsinhämtningen samt i intervjuer med lärare, elevhälsan och rektor framgår det att ingen av eleverna på resursskolan har åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har på plats på skolan tagit del av skolans aktuella åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen framgår elevernas behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Det framgår när åtgärderna ska utvärderas och vem som ansvarar för detta. Det framgår inte när åtgärderna ska följas upp eller vem som ansvarar för uppföljningen. Åtgärdsprogrammen innehåller information om när beslutet har fattats, när elev och vårdnadshavare tagit del av beslutet och hur de ska gå till väga för att överklaga beslutet. Huvudmannen har i en kommentar till

¹ Enligt elevförteckning som upprättats i samband med protokollet avses elev 1.

² Enligt elevförteckning som upprättats i samband med protokollet avses elev 4.

tjänsteanteckningen angett att datum för uppföljning är samma som datum för utvärdering och att de inte kan döpa om rubriker i deras system. På flera åtgärdsprogram har elev och vårdnadshavare tagit del av beslutet innan beslut om åtgärdsprogram tagits. Huvudmannen har i svar på tjänsteanteckningen angett att datum för åtgärdsprogrammet är då vårdnadshavare tagit del av åtgärdsprogrammet. Om vårdnadshavaren inte har några synpunkter på åtgärdsprogrammet går det vidare till rektorn för beslut. Därav kommer datumet ibland före beslutet. Därefter skickas beslutet hem till vårdnadshavare eller till myndig elev.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Beslut om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. (28 kap. 16 § skollagen)

I ärenden där beslut får överklagas enligt 28 kap. tillämpas också 43–47 §§ förvaltningslagen (2017:900). (29 kap. 11 § skollagen)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt denna lag hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 10 § om partsinsyn,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel eller liknande. (29 kap. 10 § skollagen)

Ett överklagande av ett beslut ska ha kommit in till beslutsmyndigheten inom tre veckor från den dag då den som överklagar fick del av beslutet genom den myndigheten. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. (44 § förvaltningslagen)

Skolinspektionens bedömning

Inledningsvis konstaterar Skolinspektionen att det inte framkommit annat än att huvudmannen och skolan uppfyller författningarnas krav när det gäller extra anpassningar. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i arbetet med särskilt stöd.

Av utredningen framgår att lärare anmäler elevers behov av särskilt stöd till rektor och att det därefter startas en utredning om särskilt stöd. Av utredningen framgår att det finns två elever som är i behov av särskilt stöd men som inte får det. För en elev³ har skolan genomfört en utredning som visar att eleven är i behov av särskilt stöd men enligt skolan har eleven tackat nej till särskilt stöd. Denna elev har inte ett åtgärdsprogram. I en lärarintervju framgår en annan elev⁴ där eleven enligt läraren är i behov av särskilt stöd och är anmäld till rektorn. Enligt intervjuer har eleven bland annat haft hög frånvaro. Av huvudmannens inskickade sammanställning över pågående extra anpassningar och särskilt stöd finns inte eleven med. Enligt uppgift från lärare har eleven tackat nej till stöd. En utredning om särskilt stöd ska alltid avslutas med ett beslut om att upprätta, eller inte upprätta ett åtgärdsprogram. Av utredningen framgår att rektor inte fattar beslut om att upprätta åtgärdsprogram efter en utredning om särskilt stöd när en elev tackar nej till stöd. Detta är en brist.

³ Enligt elevförteckning som upprättats i samband med protokollet avses elev 1.

⁴ Enligt elevförteckning som upprättats i samband med protokollet avses elev 4.

Skolan har angett att eleverna på resursskolan är i behov av särskilt stöd och att detta stöd är inbyggt i resursskolan och att eleverna av den anledningen inte har åtgärdsprogram. Det finns inte någon reglering av kommunala resursskolor inom gymnasieskolan i skollagen. Det finns vidare inget undantag från 3 kap. 7–9 §§ skollagen gällande utredning av särskilt stöd samt åtgärdsprogram för elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd och som går på resursskola på gymnasiet. Det är således en brist att eleverna som går på resursskolan som enligt intervjuer är i behov av särskilt stöd och som ges särskilt stöd inte har åtgärdsprogram. Om en utredning visar att eleverna är i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram upprättas för respektive elev. Att elevens behov av särskilt stöd och vilka åtgärder som en elev behöver inte finns dokumenterade i ett åtgärdsprogram medför att det blir svårare för skolan att följa upp och utvärdera effekterna av åtgärderna. Det blir även svårare för eleven och/eller elevens vårdnadshavare att veta vilka stödinsatser som eleven får då åtgärdsprogrammet är en skriftlig bekräftelse på att eleven är i behov av särskilt stöd och vilka stödåtgärder som ska sättas in. Detta innebär vidare att eleven och elevens vårdnadshavare fräntas sin möjlighet att överklaga beslutet, det vill säga vilka stödinsatser eleven har, vilket påverkar rättssäkerheten.

Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen har tagit del av framgår inte när åtgärderna ska följas upp och vem som ansvarar för uppföljningen. Enligt skollagen ska det framgå av ett åtgärdsprogram både när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. I Skolverkets allmänna råd går det att läsa att med uppföljning avses den ansvariga personalens kontinuerliga arbete med att följa upp åtgärderna, att varje person ansvarig för en åtgärd ser till att den åtgärden genomförs. Med utvärdering avses en mer systematisk analys och helhetsbedömning som den ansvariga personalen gör utifrån hur åtgärderna har fungerat. Det är därmed en brist att ansvarig person/personer för uppföljning samt datum för när detta ska ske inte framgår av åtgärdsprogrammet. Huvudmannen har i sitt svar på tjänsteanteckningen angett att datum för uppföljning och utvärdering är samma datum, att det är samma ansvarig person samt att de inte kan döpa om rubriker i deras system. Detta föranleder ingen annan bedömning.

På flera åtgärdsprogram har elev och vårdnadshavare tagit del av beslutet innan beslut om åtgärdsprogram tagits. Från det datum som vårdnadshavare och elev fått ta del av beslutet har de möjlighet att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd inom tre veckor. Att elev och vårdnadshavare har tagit del av åtgärdsprogrammet innan beslut om åtgärdsprogram har tagits påverkar överklagandetiden för åtgärdsprogrammet då beslutet inte går att överklaga förrän beslutet är taget. Detta är en brist.

Skolans arbete med att skapa trygghet och studiero och arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med lärare och elever framkommer det att det sker kränkningar på skolan, främst verbala kränkningar. Vid intervju med lärare och elevhälsa framkommer det att alla upplevda kränkningar inte anmäls av all personal på skolan. Vid en intervju framkom det att vissa lärare tycker att det är bättre att prata med eleverna och lösa det på det sättet vilket resulterar i att alla lärare inte anmäler alla kränkningar. Det framgår i informationsinhämtningen och i intervjuer att de kränkningar som anmäls, anmäls till rektorn. Rektorn ger sedan kuratorn i uppdrag att utreda kränkningen. Anmälningarna går även vidare till huvudmannen.

Samtliga intervjugrupper uppger att eleverna upplever sig trygga på skolan och att studieron på lektionerna för det mesta är god. Vid intervju med lärare och elever framkommer det att skolan har en rutin för mobiltelefoner och det är att läraren ska samla in mobiltelefonerna vid lektionens start. Lärare och elever uppger att mobiltelefoner inte samlas in samt att eleverna använder mobiltelefonerna under lektionerna till annat än vad som framgår av lärarens instruktioner. Vid lektionsobservationer noterades det av Skolinspektionens utredare att flertalet elever använde mobiltelefoner under lektionen.

Rättslig reglering

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller

2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket. (5 kap. 4 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Inledningsvis konstaterar Skolinspektionen att det inte framkommit annat än att huvudmannen och skolan uppfyller författningarnas krav när det gäller trygghet. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i skolans arbete mot kränkande behandling och användning och omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning.

Av utredningen framgår att personal inte alltid anmäler till rektorn då de får kännedom att en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling. Av utredningen har det framkommit att vissa lärare tycker att det är bättre att prata med eleverna och lösa det på det sättet.

Personal som får kännedom att en elev upplever sig kränkt har en anmälningsskyldighet. Anmälan ska ske till rektorn i nära anslutning till händelsen. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är eller huruvida incidenten utgör kränkande behandling innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen.

Att personalen inte anmäler kränkningar innebär i sin tur att det förekommer kränkningar som inte anmäls vidare av rektorn till huvudmannen. När kränkningar inte anmäls systematiskt medför detta att huvudmannen inte kan agera för att en utredning startas skyndsamt och huvudmannen har inte heller möjlighet att vidta de åtgärder som krävs för att förhindra att kränkningar sker igen.

Vad gäller skyldigheten att starta utredningar för de kränkningar som rektorn får kännedom om, samt att vidta de åtgärder som krävs för att förhindra att kränkande behandling framkommer inget annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Av intervjuerna framkommer det att det finns regler på skolan för användning av mobiltelefoner men att reglerna inte alltid följs. Det framkommer även att mobiltelefoner används under lektionstid till annat än vad som framgår av lärarens instruktioner. Detta styrks genom genomförda lektionsobservationer där flertalet elever använt mobiltelefoner under lektionstid. Att ordningsregler avseende mobiltelefoner inte upprätthålls kan leda till att eleverna distraheras från

skolarbetet och ägnar sig åt annat än arbetsuppgifterna. Detta kan i sin tur leda till elevernas kunskapsutveckling påverkas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. (26 kap. 10 § skollagen)

Tyresö kommuns verksamhet vid Tyresö gymnasium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd, arbetet mot kränkande behandling samt användning och omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning. Det finns därför skäl att förelägga Tyresö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Bedömning och betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisar eleverna på skolan och betygskataloger för nuvarande årskurs 2 och 3 för vårterminen 2024, höstterminen 2023 och vårterminen 2023 i El- och energiprogrammet, Fordons- och transportprogrammet, Vård- och omsorgsprogrammet samt Introduktionsprogrammet-resursskola NPF-inriktning.

Av betygskatalogen framgår bland annat Skolverkets skolenhetskod, namn på skolenheten, huvudman och lägeskommun. Längst ner på respektive sida i betygskatalogen har den lärare som har ansvarat för undervisningen signerat och daterat betygen för samtliga elever i undervisningsgruppen med en signatur.

Flertalet betyg är överstrukna i betygskatalogen. I fältet "Anmärkning" framgår det i vissa fall en pil till ett handskrivet "Å". Vissa överstrykningar saknar hänvisningar. Av intervjuer med rektor och med lärare framgår att de inte kan svara på vad överstrykningarna betyder samt att de inte vet om det är en rättelse eller ändring av betyget. Rektorn har vid intervju meddelat att rektorn är medveten om felaktigheterna i betygskatalogerna och att huvudmannen har uppmärksamats på problemet. Huvudmannen har tagit fram en ny rutin som innehåller checklistor och utbildning för att säkerställa att problemet inte sker igen. Huvudmannen bestämde att

katalogerna inte skulle rättas bakåt utan att man ska se till att göra rätt framåt.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. (3 kap. 14 § skollagen)

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

Betyg ska sättas i ämnen. Betyg ska sättas när ett ämne är avslutat. Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet (15 kap. 22 § skollagen). Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs. (8 kap. 8 § gymnasieförordningen 2010:2039)

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2011:123) ska betygs katalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygs katalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §).

Betygs katalogen ska föras löpande. Betygs katalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §).

I gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ska beslut om betyg föras in i betygs katalogen i anslutning till att kursen har avslutats. Betyg efter prövning i gymnasieskolan ska föras in i betygs katalogen i anslutning till prövningen (6 §).

Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §).

En betygs katalog ska innehålla 1. Skolverkets skolenhetskod, 2. skolform, 3. namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, 4. namn på eleven och elevens personnummer eller motsvarande, 5. namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg, 6. namn på klass eller motsvarande, och i förekommande fall 7. namn på program och studieväg i gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan eller namn på

nationell profil och utgång i vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan (8 §).

En betygskatalog i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ska innehålla 1. kursens namn, poäng och kurskod samt elevens betyg efter genomgången kurs, 2. elevens betyg på gymnasiearbetet, examensarbetet eller gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola, 3. i förekommande fall elevens betyg i ett ämne enligt grundskolans kursplan, och 4. uppgift om eleven har följt en specialinriktad ämnesplan enligt 11 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039). Det ska framgå vilket centralt innehåll undervisningen i den specialinriktade ämnesplanen har omfattat. Betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 8 kap. 8 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 7 kap. 21 § förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning markeras med ett horisontellt streck. För en elev i anpassade gymnasieskolan som inte har uppfyllt betygskriterierna för betyget E ska markeringen *** anges i stället för betyg (12 §).

Bestämmelser om rättelse av betyg och om ändring av uppenbart oriktiga betyg finns i 3 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800). Rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 §. (15 §).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. Vid rättelse ska ett nytt skriftligt betyg utfärdas och den oriktiga betygshandlingen om möjligt förstöras (3 kap. 19 § skollagen)

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg finner att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt.

En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks.

Ändringen ska göras av rektorn om den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas. (3 kap. 20 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans beslut om betyg och betygskatalog. Det är en brist att prövning, rättelse eller ändring av betyg inte har gjorts i enlighet med lagens krav. Av utredningen framgår att det finns överstrykningar i betygskatalogen utan någon hänvisning till om betyget som har justerats är rättelse eller en ändring. Enligt gällande föreskrifter kan endast rektorn rätta ett betyg medan det i första hand är den som fattat beslut om ett betyg som har rätt att ändra betyget. Det är därför viktigt att det av betygskatalogen framgår om ett betyg har rättats eller ändrats samt om det har skett en prövning.

Slutligen bedömer Skolinspektionen att det är en brist att inte varje betyg har en signatur med datering. Att undervisande lärare signerat med en signatur för samtliga elever i undervisningsgruppen är inte tillräckligt. Eftersom varje betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med en datering.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Tyresö kommuns verksamhet vid Tyresö gymnasium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller betyg och betygskatalog. Utredningen visar att bristerna endast avser delar av skolans arbete med betygsättning. Huvudmannen har även inkommit med en redogörelse där det framgår att de har tagit fram en rutin som innehåller checklistor och utbildning för att säkerhetsställa att felaktigheter gällande prövning, rättelse eller ändring av betyg inte sker igen. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Tyresö kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning och lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens beslut om fördelning av antalet undervisningstimmar för varje kurs och gymnasiearbetet samt hur undervisningstiden ska fördelas över läsåret.

Elever har i intervju angett att det var en del inställda lektioner föregående läsår, men att det har blivit bättre detta läsår. I intervju med lärare framkommer det att lärarna inte får ställa in lektioner vid frånvaro, det ska göras av administrationen om de inte hittar en vikarie. Rektorn har i intervju angett att skolan har en rutin för att om lärare avviker från det som står på schemat så ska de skriftligt anmäla det till rektorn. Läraren ska då även ge förslag på när tiden ska ges tillbaka till eleverna. I en kommentar till tjänsteanteckningen har huvudmannen angett att om lektioner ställs in och det framgår att eleverna inte når sin garanterade undervisningstid så kommer eleverna att kompenseras med undervisning.

Rättslig reglering

Utbildningen på nationella program ska bedrivas som heltidsstudier. Enligt 18 § samma kapitel har elever på yrkesprogram som omfattar 2800 gymnasiepoäng rätt till 2720 undervisningstimmar och yrkesprogram som omfattar 2700 gymnasiepoäng rätt till 2625 undervisningstimmar. (16 kap. 17 § skollagen)

Med garanterad undervisningstid avses den minsta undervisningstid i timmar som eleverna ska erbjudas enligt 16 kap. 18 § skollagen. (1 kap. 3 § gymnasieförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Johanna Olsson.

Utredaren Ida Domeij har varit föredragande i ärendet.